

پژوهشکده شورای نگهبان

نظرات استدلالی شورای نگهبان

عنوان

لایحه اجازه افزایش سهام جمهوری اسلامی
ایران در بانک بین‌المللی ترمیم و توسعه (IBRD)

شماره مسلسل: ۱۳۹۴۰۱۰۳

تاریخ: ۱۳۹۴/۵/۲۸

شناسنامه

عنوان:

نظرات استدلالی شورای نگهبان

لایحه اجازه افزایش سهام جمهوری اسلامی ایران
در بانک بین‌المللی ترمیم و توسعه (IBRD)

استخراج، تنقیح و تدوین:

حسین فاتحی‌زاده

بازبینی و نظارت علمی:

مصطفی مسعودیان

گروه تدوین نظرات و مبانی آراء شورای نگهبان

شماره مسلسل: ۱۳۹۴۰۱۰۳

تاریخ انتشار: ۱۳۹۴/۵/۲۸

پژوهشکده شورای نگهبان

فهرست مطالب

۲.....	مقدمه.....
۳.....	درآمد.....
	لایحه اجازه افزایش سهام جمهوری اسلامی ایران در بانک بین‌المللی
۴.....	ترمیم و توسعه (IBRD).....
۴.....	نظر (نهایی) شورای نگهبان.....

مقدمه

بر اساس اصل (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، کلیه مصوبات مجلس شورای اسلامی به وسیله شورای نگهبان از نظر انطباق با موازین اسلام و قانون اساسی مورد بررسی قرار می‌گیرد و در صورت مغایرت برای تجدیدنظر به مجلس بازگردانده می‌شود. همچنین به موجب اصل (۸۵) قانون اساسی مجلس شورای اسلامی می‌تواند تصویب اساسنامه‌های دولتی را به دولت واگذار کند که در این صورت اساسنامه‌های مصوب دولت می‌بایست به لحاظ انطباق با شرع و قانون اساسی به تأیید شورای نگهبان برسند. علاوه بر این به موجب اصل (۴) قانون اساسی، کلیه قوانین و مقررات مدنی، جزایی، مالی، اقتصادی، اداری، فرهنگی، نظامی، سیاسی و غیر این‌ها باید بر اساس موازین اسلامی باشد. این اصل بر اطلاق یا عموم همه اصول قانون اساسی و قوانین و مقررات دیگر حاکم است و تشخیص این امر بر عهده فقهای شورای نگهبان است. تفسیر قانون اساسی نیز به موجب اصل (۹۸) قانون اساسی بر عهده شورای نگهبان قرار گرفته است.

در راستای اجرای این اصول، کلیه مصوبات مجلس، اساسنامه‌های دولتی و استفساریه‌ها در جلسات شورای نگهبان مورد بررسی فقهی و حقوقی قرار گرفته و نظر نهایی شورا ابلاغ می‌گردد. با عنایت به تأکیدات رهبر معظم انقلاب اسلامی مبنی بر ضرورت اعلام مبانی و استدلالات شورای نگهبان، گروه تدوین پژوهشکده شورای نگهبان، با همکاری اداره تدوین دفتر امور حقوقی شورای نگهبان، اقدام به استخراج استدلالات و مبانی نظری آراء این شورا نموده است. کارشناسان این پژوهشکده، با مطالعه دقیق متن مذاکرات شورای نگهبان - که از سوی معاونت اجرایی ضبط و پیاده‌سازی می‌شود - استدلالات و ظرایف مورد نظر اعضاء را استخراج نموده و با حفظ اصالت، آن‌ها را در قالب یک متن علمی به جامعه حقوقی کشور ارائه می‌نمایند. یقیناً انتشار مبانی اظهارنظرهای شورای نگهبان، موجب آشنایی هرچه بیشتر جامعه علمی و نهادهای تقنینی و اجرایی کشور با فعالیت‌های این شورای حساس و تأثیرگذار شده و همچنین می‌تواند به عنوان متون درسی و پژوهشی در محافل دانشگاهی و حوزوی مورد استفاده قرار گیرد.

درآمد

لایحه «اجازه افزایش سهام جمهوری اسلامی ایران در بانک بین‌المللی ترمیم و توسعه (IBRD)» به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی در جلسه مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۱۶ هیئت وزیران با قید دوفوریت به تصویب رسید و جهت طی تشریفات قانونی و تصویب در مجلس شورای اسلامی به این نهاد ارسال شد. در مقدمه‌ی توجیهی این طرح، ضرورت ارائه‌ی این طرح به صورت زیر تبیین شده است: «با توجه به لزوم تقویت جایگاه جمهوری اسلامی ایران در مراکز و مؤسسات مهم و تأثیرگذار بین‌المللی که یکی از مهم‌ترین ابزارهای اعلام مواضع کشور در صحنه جهانی است و با عنایت به اینکه در حال حاضر بر اساس برنامه‌های داخلی صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی زمینه مساعدی برای ارتقاء جایگاه کشور در بانک جهانی، بزرگترین مؤسسه توسعه‌ای دنیا، از طریق مشارکت در برنامه تقویت صدای کشورهای در حال توسعه و گذار فراهم آمده است و ضرورت فراهم شدن بستر قانونی مشارکت در برنامه یادشده، لذا لایحه زیر برای طی تشریفات قانونی تقدیم می‌شود.»

دو فوریت این لایحه، در جلسه علنی مورخ ۱۳۹۲/۴/۴ مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید و برای رسیدگی به صورت یک شوری به کمیسیون اقتصادی، به عنوان کمیسیون اصلی ارسال شد که کمیسیون مزبور، آن را در تاریخ ۱۳۹۲/۴/۴ عیناً به تصویب رساند و گزارش دوفوری آن را به مجلس ارائه کرد. این لایحه در تاریخ ۱۳۹۲/۴/۵ در صحن علنی مجلس مطرح و عیناً به تصویب رسید و برای طی روند قانونی مذکور در اصل ۹۴ قانون اساسی، طی نامه‌ی شماره ۲۸۰/۲۰۵۲۲ مورخ ۱۳۹۲/۴/۵ به شورای نگهبان ارسال شد. پس از وصول این مصوبه به شورای نگهبان، اعضای این شورا پس از بررسی مفاد این مصوبه، آن را مغایر با موازین شرع و قانون اساسی تشخیص ندادند و نظر خود در این خصوص را طی نامه‌ی شماره ۹۲/۳۰/۵۱۱۰۴ مورخ ۱۳۹۲/۴/۵ به مجلس شورای اسلامی اعلام کردند.

لایحه اجازه افزایش سهام جمهوری اسلامی ایران در بانک بین‌المللی ترمیم و توسعه (IBRD)

تاریخ مصوبه مجلس شورای اسلامی: ۱۳۹۲/۴/۵

تاریخ بررسی در شورای نگهبان: ۱۳۹۲/۴/۵

ماده واحده- به دولت اجازه داده می‌شود به منظور حفظ قدرت رأی و جایگاه جمهوری اسلامی ایران در بانک بین‌المللی ترمیم و توسعه نسبت به افزایش سهام جمهوری اسلامی ایران در چهارچوب برنامه تقویت صدای کشورهای در حال توسعه و گذار از طریق پذیره‌نویسی تعداد (۴۳۴) سهم به صورت تعهدی اقدام نماید. وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است اقدامات لازم جهت پذیره‌نویسی سهام مزبور و مشارکت در برنامه تقویت صدای کشورهای در حال توسعه و گذار را به مورد اجراء گذارد.

الف- دیدگاه مغایرت

- نظری ابراز نشد.

ب- دیدگاه عدم مغایرت

- نظری ابراز نشد.

ج- دیدگاه ابهام

- نظری ابراز نشد.

د- تصمیم شورا

مصوبه‌ی مزبور، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

نظر (نهایی) شورای نگهبان^(۱)

مصوبه مجلس در خصوص لایحه اجازه افزایش سهام جمهوری اسلامی ایران در بانک بین‌المللی ترمیم و توسعه (IBRD)، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

۱. مندرج در نامه‌ی شماره ۹۲/۳۰/۵۱۱۰۴ مورخ ۱۳۹۲/۴/۵ شورای نگهبان، خطاب به رئیس مجلس شورای اسلامی.

امام خمینی (ره):

وازشورای محترم نگهبان می خواهم و توصیه می کنم، چه در نسل حاضر و
چه در نسل های آینده که با کمال دقت و قدرت و طایف اسلامی و ملی خود
را ایا فو تحت تاثیر بیج قدرتی واقع نشوند و از قوانین مخالف با شرع مطرو
قانون اساسی بدون بیج ملاحظه ای جلو گیری نمایند.

(صحیفه امام ج ۲۱، ص ۴۲۲)

بزهشکده شورای نگهبان

آدرس: تهران، خیابان شهید سپهبد قرنی،
کوچه شهید دهقانی نیا (خسرو سابق)، پلاک ۱۲
صندوق پستی: ۱۴۶۳ - ۱۳۱۴۵
تلفکس: ۰۲۱ - ۸۸۳۲۵۰۴۵
info@shora-rc.ir
www.shora-rc.ir